

Fráfaringarroynd Fólkaskúlan

Danskt

Skrivlig framseting mai - juni

2005

Myndaeigari: Regin Ellingsgaard

Tú skalt velja eitt av hesum evnum:

- 1 I en anden verden**
(se side 2-3)
- 2 Krig og fred**
(se side 4-5)
- 3 Dødstraf**
(se side 6-7)

- 4 Det mærkelige skrin**
(se side 8-9)
- 5 Ansvar**
(se side 10)

1

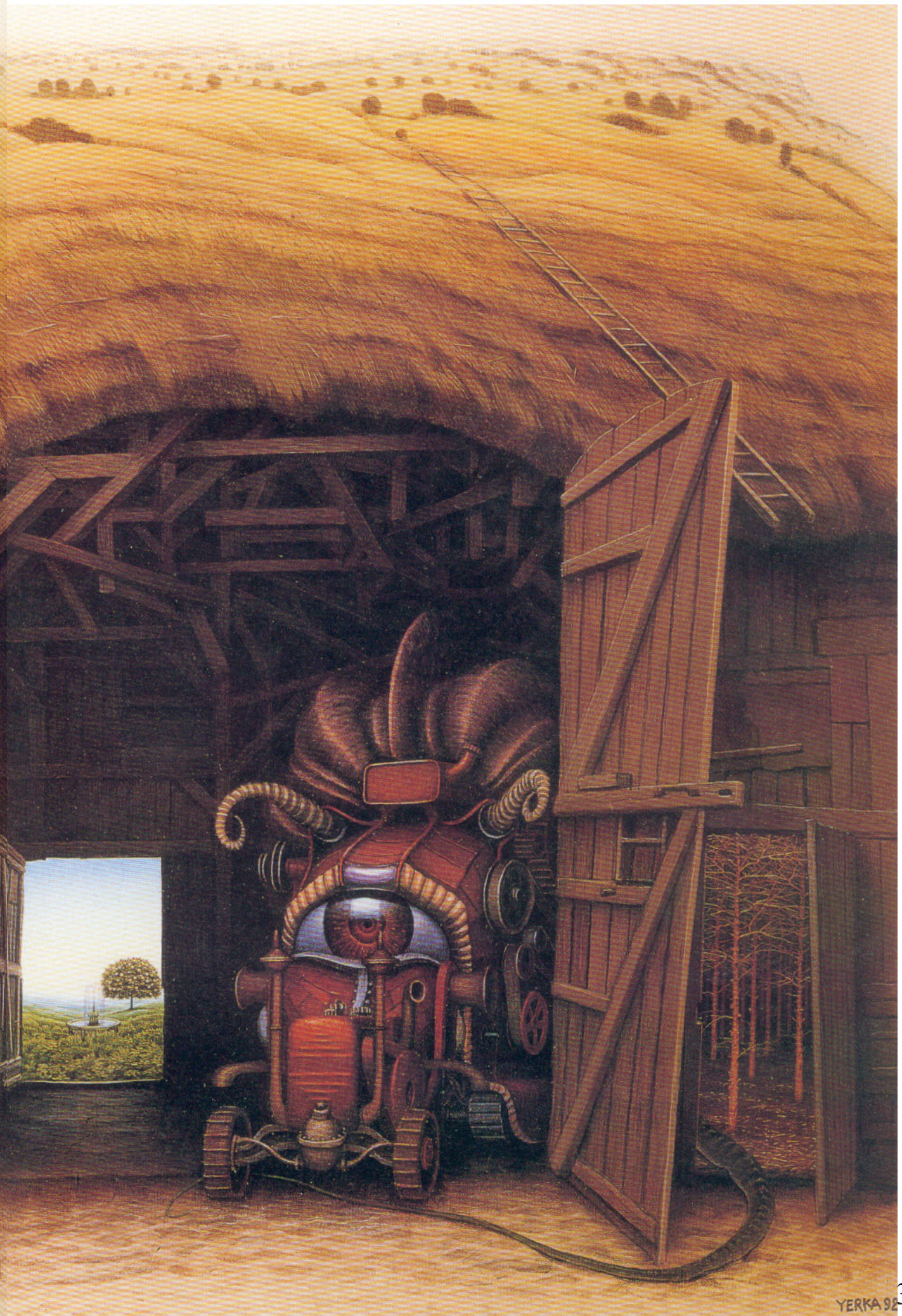
I en anden verden

Beskriv billedet.

Skriv derefter en fortælling, som billedet kan være illustration til.

illustration= billede; belysning, oplysning, skildring
illustrere= eksemplificere, belyse, tegne til; tydeliggøre, levendegøre, demonstrere, forklare

2

Krig og fred

Du skal vælge en af følgende opgaver:

- a) Skriv et essay ud fra dine tanker om krig og fred eller
- b) Skriv din fortolkning af digtet og fortæl, hvad du mener om det.

Essay= en kortere tekst i
let forståelig form

Fred

Fred er
for eksempel i dag
hvor vi står op og går ind
og passer vores arbejde
mens vi ser op på himlen
som tilfældigvis er blå.

Fred er den fjerne rumlen udenfor
som kun skyldes trafikken.

Fred er at lægge planer
for i aften
og imorgen
og tro at de kan gennemføres
fred er at have tid
til at gøre hvad man har at gøre.

Fred er et barn
som er gået i skole
og som vender hjem
en udenlandsk ven
som overraskende ringer
for at tale om en udveksling af digte.
Fred er mennesker
der går roligt på gaden
mellem huse der *står* op
og frugten der modnes på træerne
frugternes farver og saft og kød

Fred er en viden om
at efterårssolen skinner
ud over Europa
på marker og poppeltrær
på biler og floder og byer.

Fred er den tid vi har tilbage
når krigen begynder
er den udløbet.

Uffe Harder, f.1930

3

Dødsstraf

Skriv kort, hvordan du ville have udtalt dig, hvis du var blevet stillet spørgsmålet: *Går du ind for dødsstraf?*

Vælg derefter nogle af de unges synspunkter og kommenter dem.

◀ Christina, 18 år
- Det er svært, for der er altid to sider af sådan en sag. Hvis jeg selv kom i en situation, hvor nogle i min familie blev ofre for en brutal gerningsmand, ville jeg sikkert gå ind for dødsstraf. Men som udgangspunkt gør jeg det ikke, og vi bør ikke indføre dødsstraf i Danmark. Vi bør i stedet sørge for at skærpe strafferammen, så en livstidsdom virkelig er livstid.

▼ Anders, 20 år
- Dødsstraf er altid uacceptabel, og man kan aldrig retfærdiggøre at straffe en morder ved at tage hans liv. Tand for tand holder ikke. Strafferammen burde måske skærpes, men man bør se på, hvilken forbrydelse der begås. For eksempel er straffen for økonomisk kriminalitet alt for høj i forhold til straffen for mord og voldtægt.

► Elisabeth, 17 år
- Det er et svært emne. Jeg er både for og imod. Der er selvfølgelig ikke særligt betryggende, at uskyldige bliver dømt, men hvis nogen i min egen familie blev myrdet, er jeg ret sikker på, at jeg ville forlange, at morderen selv skulle dø. Vi burde indføre dødsstraf i Danmark, men personer skal selvfølgelig kun idømmes dødsstraf, hvis de har begået særligt grove forbrydelser som voldtægt og mord.

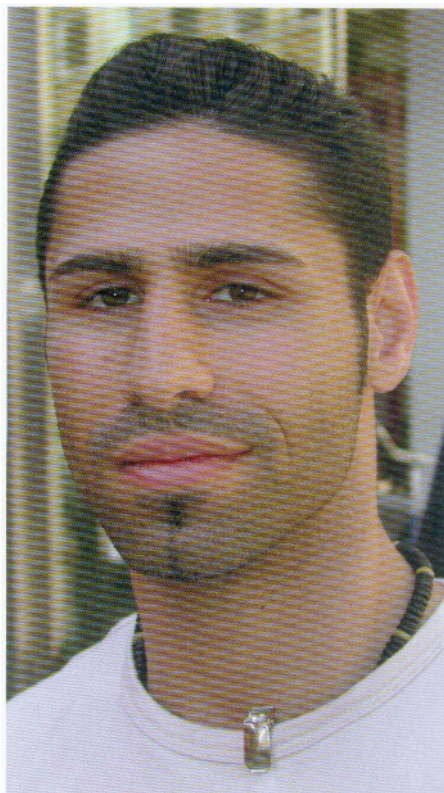

◀ Simon, 19 år

- Det kommer meget an på, hvor slem forbrydelsen er. Hvis et mord er begået med et ondsindet formål, er det rimeligt at idømme dødsstraf, men ikke hvis mordet er begået i selvforsvar. Jeg går ikke ind for noget-for-noget-princippet og mener, vi bør indføre dødsstraf i Danmark ved særligt grove forbrydelser.

◀ Mia, 17 år

- Jeg har lige set filmen "The Life of David Gale", hvor paradokserne omkring dødsstraf bliver behandlet. Det er en rigtig god film. Efter min mening er dødsstraf meget forkert. Mennesker bør ikke lege Gud og bestemme over andres liv. Man skal passe meget på med et noget-for-noget-princip. Efter min mening kan man også hævde, at dødsstraf er en befrielse for straf. Derfor er det måske bedre med hårdere domme, men det bider hurtigt sig selv i halen, blot at ønske mere straf til forbryderne. For der er altid en grund til, at folk begår kriminalitet. Der bør nok blive gjort mere for at hjælpe kriminelle på et tidligere tidspunkt.

◀ David, 25 år

- Jeg er imod dødsstraf, for mange bliver uskyldigt dømt. Liv-for-liv-princippet er en fejl, og retssystemet fungerer ikke godt nok til, at dødsstraf vil fungere. I stedet bør vi tænke i hårdere domme, som virker forebyggende. Hvis straffene er hårde nok, bliver folk så skræmte over konsekvenserne, at de ikke begår kriminalitet. På den måde kunne vi undgå dødsstraf og have færre i fængslerne, som vi betaler til via skatten.

◀ Anders, 19 år

- Vi bør aldrig få amerikanske tilstande i Danmark. Det er meget uværdigt at lade mennesker sidde på dødsgangen i adskillige år. Menneskerettighederne skal overholdes. Efter min mening vil det grundlæggende altid være forkert at straffe en morder ved at slå vedkommende ihjel. I stedet bør strafferammen laves om. Dommene i sager om voldtægt og mord er ikke hårde nok set i forhold til domme, der vedrører økonomisk kriminalitet. Omvendt er det også vigtigt at behandle forbryderen i stedet for bare at sætte vedkommende i fængsel, for der er afgørende, at personen ikke kommer ud fra fængslet og straks begår ny kriminalitet.

4

Det mærkelige skrin

Læs teksten og fortsæt eventyret.
(Du skal ikki skrive den trykte tekst).

Dette korte folkeeventyr er gennem tiderne blevet fortalt i flere forskellige lande, således har Brødrene Grimm nedfældet en tysk version, men denne udgave er dansk.

Det var engang en lille dreng, der gik på en vej. Han gik og gik, og da han havde gået et stykke, fandt han et skrin.

“Der er vidst noget mærkeligt i det skrin,” sagde han til sig selv, “når det bare sådan står midt på vejen.” Men hvordan han end hev og sled eller vendte og drejede på skrinet, kunne han ikke få det op.

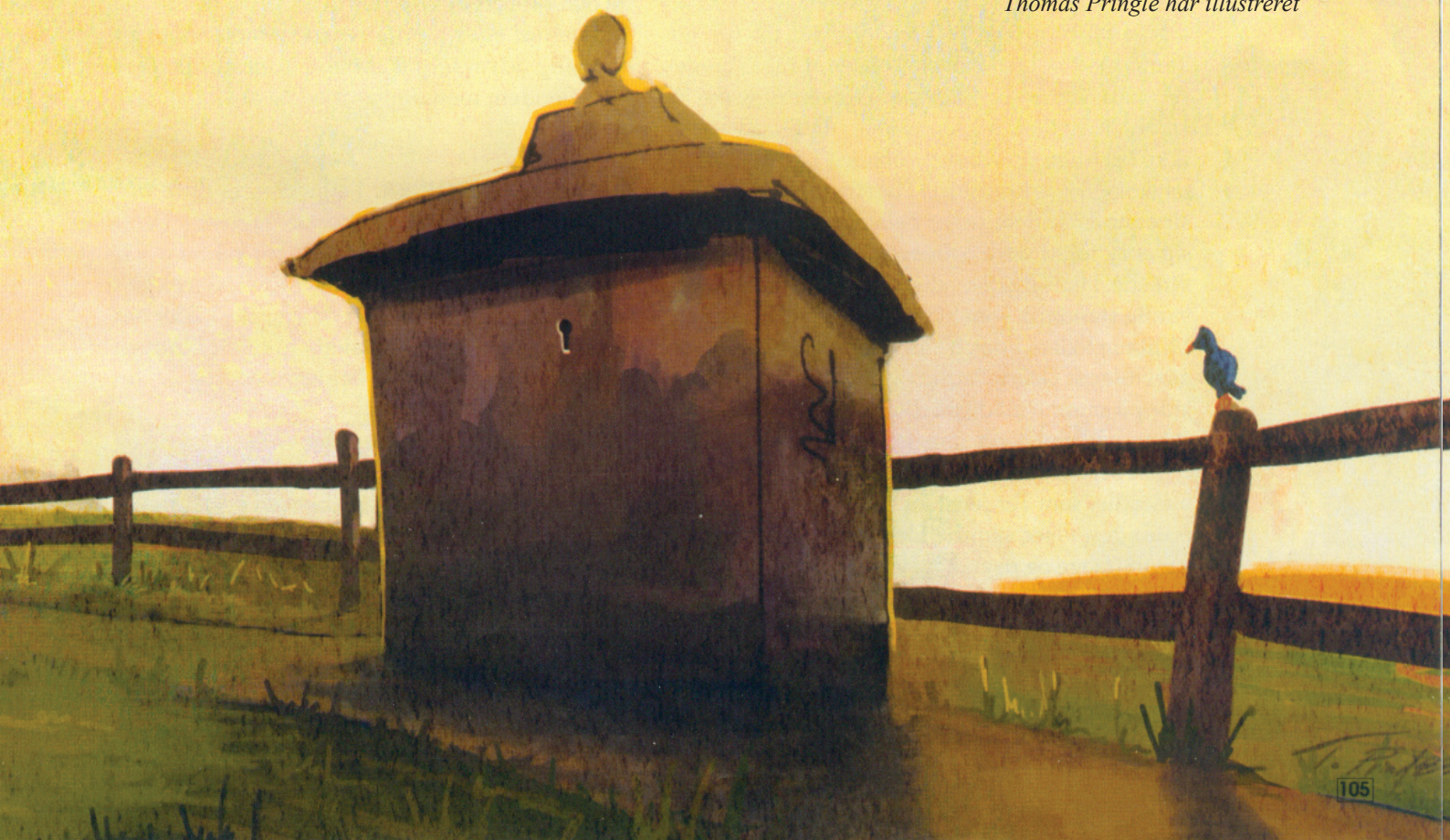
“Det må virkelig være noget helt usædvanlig mærkeligt i det skrin,” tænkte han.

Men da han havde gået i lang tid og længere end langt, fandt han en lille, skinnende nøgle. Han var træt, satte sig ned på en sten langs vejen, og tænkte: Gad vidst om nøglen passer til skrinet? For skrinet havde rigtig nok et meget lille nøglehul.

Han tog nøglen op af bukselommen. Først blæste han gennem nøglehullet, så satte han nøglen i nøglehullet og vred rundt.

“Pling!” sagde det, og da han lindede på låget, var skrinet åbent.

Thomas Pringle har illustreret

5

Ansvar?

Skriv et essay om at have og tage ansvar i forhold til andre.

Essay= en kortere tekst i let forståelig form

Når man er sammen med andre mennesker, vil man undertiden løbe ind i situationer, hvor spørgsmålet opstår:
Hvor meget skal vi blande os i hinandens liv?

Hvad hvis en i din nærhed har det dårligt og ikke trives?

Hvis din ven begår kriminalitet, hvis han er begyndt at tage stoffer, eller hvis han behandler sin kæreste dårligt?

Hvis din veninde drikker alt for meget eller er sammen med alt for mange drenge?

Hvis?

Vil du blande dig?
Er det overhovedet dit ansvar?

